

Lào Cai phát huy vai trò người có uy tín trong tuyên truyền, phổ biến pháp luật

13:34 28/10/2026

Am hiểu phong tục, tập quán và được người dân tin tưởng, những người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số tỉnh Lào Cai đang tích cực tuyên truyền, vận động bà con chấp hành pháp luật, hòa giải mâu thuẫn, phòng, chống tảo hôn và giữ gìn an ninh, trật tự ngay từ thôn, bản.

Tỉnh Lào Cai tổ chức biểu dương, tôn vinh 50 điển hình tiên tiến người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số năm 2026. (Ảnh: Ngô Hùng)

Đưa pháp luật đến với đồng bào từ những việc làm cụ thể

Ở xã biên giới Mường Khương, ông Lồ Củi Thành, người có uy tín dân tộc Bố Y tại thôn Thính Chéng, đã có nhiều năm tham gia hòa giải những mâu thuẫn phát sinh trong cộng đồng. Với ông, muốn giải quyết được bất đồng, trước hết phải hiểu phong tục, tập quán và biết cách nói để người dân chịu lắng nghe.

Mường Khương là nơi sinh sống của nhiều dân tộc như Mông, Nùng, Dao, Tày, Pa Dí, Bố Y... Trong đời sống thường ngày, những tranh chấp về đất đai, ranh giới nương rẫy, nguồn nước sản xuất hay mâu thuẫn trong hôn nhân, gia đình

có thể ảnh hưởng đến tình làng nghĩa xóm nếu không được giải quyết kịp thời.

Ông Lồ Củi Thàng (dân tộc Bố Y), Trưởng thôn, người có uy tín, thôn Thính Chéng, xã Mường Khương trình bày tham luận về hòa giải những mâu thuẫn phát sinh trong cộng đồng

Chia sẻ kinh nghiệm tại Hội nghị biểu dương người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số tỉnh Lào Cai, ông Thàng cho biết, khi xảy ra mâu thuẫn, ông thường dùng tiếng nói của đồng bào để khuyên giải, giúp các bên bình tĩnh, sau đó mới phân tích quy định pháp luật và hương ước thôn bản để tìm cách tháo gỡ. Nếu bất đồng liên quan đến các dòng họ, ông chủ động gặp trưởng họ, cùng vận động con cháu giải quyết khúc mắc, tránh để những va chạm nhỏ trở thành mâu thuẫn kéo dài.

Không chỉ tham gia hòa giải, ông Thàng còn tích cực vận động bà con chấp hành pháp luật, giữ gìn an ninh, trật tự, bảo vệ rừng và tham gia xây dựng nông thôn mới. Theo bản trích ngang thành tích của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Lào Cai, ông đã có 7 năm liên tục phát huy vai trò người có uy tín tại địa phương.

Bà Lương Thị Tuyền (dân tộc Tày), người có uy tín phường Cam Đường trình bày tham luận về vận động người dân thực hiện các chủ trương, chính sách liên quan trực tiếp đến quyền lợi của từng gia đình (Ảnh: Ngô Hùng)

Nếu ở Mường Khương, người có uy tín góp phần giải quyết những mâu thuẫn trong đời sống cộng đồng thì tại phường Cam Đường, bà Lương Thị Tuyền, Bí thư Chi bộ, người có uy tín tại tổ dân phố số 29, lại dành nhiều thời gian vận động người dân thực hiện các chủ trương, chính sách liên quan trực tiếp đến quyền lợi của từng gia đình.

Tổ dân phố số 29 có 183 hộ đồng bào dân tộc thiểu số, chủ yếu là người Tày. Trong quá trình triển khai dự án đường D1 kéo dài, liên quan đến 87 hộ dân, bà Tuyền cùng Ban Công tác Mặt trận và các đoàn thể kiên trì đến từng nhà, gặp từng hộ để giải thích chính sách, lắng nghe những băn khoăn và phản ánh nguyện vọng chính đáng của người dân đến cơ quan có thẩm quyền.

Kết quả, 100% số hộ liên quan đã đồng thuận phối hợp thực hiện thống kê, kiểm đếm. Từ kinh nghiệm của mình, bà Tuyền cho rằng, công tác vận động không thể nóng vội, càng không thể áp đặt; điều quan trọng là phải gần dân, hiểu dân và lắng nghe dân.

Tại các xã biên giới, người có uy tín còn tham gia tuyên truyền những quy định liên quan đến bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới và phòng ngừa vi phạm pháp luật.

Ông Hoàng Văn Năm, người có uy tín thôn Bản Vược, xã Bát Xát, thường xuyên vận động bà con chấp hành quy định về quản lý, bảo vệ đường biên, mốc giới quốc gia. Ông đã phối hợp tuyên truyền 23 buổi với 1.128 lượt người tham gia, phổ biến các nội dung liên quan đến Luật Biên giới quốc gia, Luật Biên phòng Việt Nam, Luật Đất đai và những quy định về cư trú, an ninh, trật tự.

Theo Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Lào Cai, toàn tỉnh hiện có 2.286 người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số. Đây là lực lượng tích cực tham gia tuyên truyền, vận động người dân thực hiện chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, đồng thời góp phần hòa giải mâu thuẫn, giữ gìn đoàn kết giữa các dân tộc, dòng họ.

Giai đoạn 2025 - 2026, Mặt trận Tổ quốc các cấp đã tổ chức gần 500 buổi tuyên truyền chuyên đề. Mặt trận Tổ quốc tỉnh phát hành 18.750 tờ rơi về xây dựng nông thôn mới, 14.900 tờ rơi về phòng, chống tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống và đăng tải hơn 350 tin, bài tuyên truyền về phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số, miền núi.

Phát huy tiếng nói người có uy tín trong phòng, chống tảo hôn

Cùng với hòa giải mâu thuẫn và giữ gìn an ninh, trật tự, phòng, chống tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống là nội dung được Lào Cai đặc biệt quan tâm trong công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật tại vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Giai đoạn 2021 - 2025, toàn tỉnh ghi nhận 1.582 trường hợp tảo hôn và 4.693 trường hợp nữ dưới 18 tuổi sinh con. Riêng năm 2025 có 206 trường hợp tảo hôn và 1.060 trường hợp nữ dưới 18 tuổi sinh con. Trong 6 tháng đầu năm 2026, tỉnh ghi nhận 56 trường hợp tảo hôn và 444 trường hợp nữ dưới 18 tuổi sinh con.

Dù công tác tuyên truyền đã được đẩy mạnh, những con số trên cho thấy tảo hôn và sinh con sớm vẫn là vấn đề đáng quan tâm, nhất là tại các địa bàn còn chịu ảnh hưởng của phong tục, tập quán lạc hậu.

Bà Hoàng Phương Thúy, Phó Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Lào Cai tuyên truyền về phòng, chống tảo hôn, giảm thiểu nữ sinh con dưới 18 tuổi trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh

Trong cuộc trao đổi về phòng, chống tảo hôn với đội ngũ người có uy tín, bà Hoàng Phương Thúy, Phó Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Lào Cai đã làm rõ những quy định pháp luật về độ tuổi kết hôn, đồng thời phân tích ảnh hưởng của tảo hôn và sinh con sớm đối với sức khỏe, việc học tập và tương lai của trẻ em.

Theo Luật Hôn nhân và Gia đình, nam phải từ đủ 20 tuổi, nữ từ đủ 18 tuổi mới đáp ứng điều kiện về độ tuổi kết hôn. Tuy nhiên, tại một số thôn, bản vùng cao, nhận thức pháp luật, kiến thức về sức khỏe sinh sản còn hạn chế. Cùng với đó, những quan niệm lạc hậu về hôn nhân và sự thiếu quan tâm, giáo dục của gia đình vẫn là những trở ngại trong công tác phòng, chống tảo hôn.

Bởi vậy, việc tuyên truyền không chỉ dừng ở phổ biến quy định pháp luật mà cần có sự tham gia của gia đình, dòng họ, nhà trường và những người được cộng đồng tin tưởng.

Từ những việc làm của người có uy tín trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số, công tác phòng, chống tảo hôn có thêm sự tham gia của những người am hiểu hoàn cảnh, phong tục và có tiếng nói trong từng thôn, bản, dòng họ.

Ông Giàng A Hành, người có uy tín dân tộc Mông tại thôn Km14 +17, xã Trạm Tấu, là một trong những cá nhân tích cực vận động đồng bào phòng, chống tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống. Ông thường xuyên tuyên truyền, nhắc nhở các gia đình quan tâm đến việc học tập, chăm sóc và giáo dục con em; đồng thời nắm bắt tình hình trong cộng đồng để kịp thời vận động, hạn chế những mâu thuẫn phát sinh.

Từ những việc làm như của ông Hành, công tác phòng, chống tảo hôn có thêm sự tham gia của những người am hiểu hoàn cảnh, phong tục và có tiếng nói trong từng thôn, bản, dòng họ. Đây cũng là lực lượng có thể trực tiếp trao đổi, vận động các gia đình thay đổi những quan niệm chưa phù hợp về hôn nhân.

Thực hiện Nghị quyết số 09 giai đoạn 2025 - 2030, tỉnh Lào Cai đặt mục tiêu đến năm 2030 cơ bản ngăn chặn tình trạng tảo hôn và nữ dưới 18 tuổi sinh con, phấn đấu giảm bình quân ít nhất 20% mỗi năm. Tỉnh cũng đặt mục tiêu 100% cán bộ và học sinh vùng đồng bào dân tộc thiểu số được tập huấn hoặc cung cấp kiến thức liên quan.

Cùng với việc nâng cao nhận thức cho người dân, một vấn đề được đặt ra là cần tiếp tục trang bị kiến thức pháp luật, kỹ năng tuyên truyền và hòa giải cho chính đội ngũ người có uy tín.

Từ kinh nghiệm tại Mường Khương, ông Lò Cui Thành cho biết, một bộ phận người có uy tín tuổi cao, sức khỏe hạn chế, việc cập nhật chính sách mới và kỹ năng xử lý những mâu thuẫn phức tạp còn gặp khó khăn. Ông kiến nghị tăng cường tập huấn kiến thức pháp luật, kỹ năng hòa giải, cung cấp thông tin kịp

thời để người có uy tín có thêm điều kiện thực hiện tốt công việc tại cơ sở.

Ghi nhận những đóng góp của đội ngũ người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số, ông Nguyễn Thế Phước, Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Lào Cai đề nghị tiếp tục phát huy vai trò của lực lượng này trong vận động đồng bào chấp hành pháp luật, xóa bỏ hủ tục, phòng, chống tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống; tích cực hòa giải mâu thuẫn, giữ gìn an ninh, trật tự và bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia.

Ông cũng đề nghị các cấp, ngành quan tâm thực hiện đầy đủ chế độ, chính sách đối với người có uy tín, kịp thời biểu dương, nhân rộng những cách làm hiệu quả, tạo điều kiện để họ tiếp tục đóng góp cho cộng đồng.

Hải Minh